

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevno naslednje nedelje.

Naročna velja za Avstrijo: za celo leto 4 krome, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 krom, za Ameriko pa 8 krom; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajo po 8 v.

Uredništvo in upravljanje se nahaja v Ptaju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80.— za $\frac{1}{2}$ strani K 40.— za $\frac{1}{4}$ strani K 20.— za $\frac{1}{8}$ strani K 10.— za $\frac{1}{16}$ strani K 5.— za $\frac{1}{32}$ strani K 250— za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 33.

V Ptaju v nedeljo dne 15. avgusta 1915.

XVI. letnik.

Bog ohrani nam cesarja!

Sestinosemdeset let je, odkar se je porodil Franc Jožef, ki kot presvitli in ljubljeni naš cesar zdaj že dolga desetletja vladal avstro-ogrskim narodom. In ti narodi pripravljajo se, da praznujejo ta dan kot pravi krasni praznik domovine . . .

Navedušeni in ponosni dvigamo glave do prestola, kjer sedi častitljivi, božanski starček. Mož je to, katerega duša je pretrpela vse grenkote življenja. Smrt je kosila brez srčno okoli njega in mu vzela starše, ženo, otroke, naslednika. Kar more solzno življenje nesreče in gorja prinesi, to je v obilici cesarju prineslo. Ali on je stal kakor jekleni spomenik, dvigal oči proti nebu in nadaljeval težko vladarsko delo. V tem veličastnem samozatajenju, v tej vzorni delavnosti tega brezprimernega vladarskega značaja, v tem plemenitem tolmačenju vladarskih dolžnosti tega očetovskega monarha, leži vir našega spoštovanja in naše ljubezni. V tem tiči vriskajoče veselje, ki ga čuti vkljub prelitih potokih krvi na dan tega rojstnega dneva duša narodov v naši monarhiji.

Kajti sredi v najgrozovitejši vojni stojimo danes; kakor velikanska blaznost obšlo je vse človeštvo, kakor divji fanatizem, ki se ne vstavi niti ob grobovih. Volkovom podobni so naši sovražniki, ki so nas in zvesto našo zaveznicu obkolili in napadli, da bi svojo naduto požrešnost ohladili. Res je, sredi v največjem prelivanju krvi, kar jih pozna svetovna zgodovina, stojimo in v takih časih je vsako praznovanje nekako prisiljeno, nendaravno. V tem slučaju pa ne! Kajti prvič stojimo v tem resnem trenutku kot zmagovalci, ki so vrgli milijonske armade Rusije ob tla in ki jih podijo z jekleno vstrajnostjo v njih sibirskih skrivališč. Drugič pa se gre za našega cesarja, za 86-letnega Franca Jožefa, kateremu nismo le zvesti podaniki, temveč katerega ljubimo z vso tisto vročo navdušenostjo, ki jo pozna zdravo, pošteno ljudstvo. To je pa glavno: noben vladar ne bode izpolnil vzvišenost svojega poklica, ako ne bode imel spoštovanja ter ljubezni svojih podanikov. To dvoje pa poseduje naš cesar in kralj v taki meri, kakor noben vladar sedanosti in preteklosti.

Pa še nekaj! Naš cesar sprožil je vzvišeno misel, da naj se praznuje njegov 86. rojstni dan s tem, da se daruje v vojno-oskrbovalne namene.

Ne torej praznovanje, ki ima le zabavo in razkošje kot namen; praznovanje naj bude to, ki prinese ogromne svote, s katerimi se bode celilo grozovite rane na truplu narodov. V znamenju "Rdečega križa" praznovalo bude ljudstvo po vsej širni domovini cesarjev dan. V znamenju pomoči žrtvam svetovne vojne, ki so polagale svoje zdravje, svoje imetje, svojo kri na oltar

tudi takrat je švigel čez naše meje plamen sovraštva laškega Efjalta. Letos praznuje cesar svoj dan sredi vojne, proti kateri so bile vse dosedanje druge vojne le otročja igrača. In nekaka globoka tragika leži ravno v tem dejstvu, da je moral 86-letni cesar Franc Jožef potegniti meč. Kajti kdo je bil idealnejši zaščitnik miru kakor ravno on? Kdo se je trudil desetletja v zatajevanju lastnega ponosa, da je ohranil svetu mir? Kdo je prezrel izzivanja, očitanja in žaljenja strupenih sosedov, ki so že računali z razsulom habsburške monarhije? Morda je ravno ta zaprinesljivost našega miroljubnega cesarja pomogla pogum zločinskih sovražnikov, ki so hoteli že davno ugrabiti dedčino Habsburžanov. Morda bi bilo bolje, ako bi že preje zdrobili izzivajočo kačjo zaledo ob naših mejah, morda . . . ali kdo bi o tem stvarno sodil? Eno pa je zlata istina in je obenem najlepše in dragocenejše darilo, koga podaré cesarju ne samo avstro-ogrski narodi, marveč ves poštenci svet: - naš cesar ni hotel vojne!

On pred večnim sodnim stolom zgodovine ni odgovoren za to grozovito prelivanje krvi. Svoje srce, svoj ponos, svojo dušo, svoje delo, vse je žrtvoval Franc Jožef za vzdržanje miru. Nikdar ni stal v našemljeni pozangelja miru, kakorkravni car-batuška, kramarsko naduti angleški "king" ali kronani morilec Peter; vedno pa je bilo njegovo delo obenem pošteno delo za mir . . . Pošteni ljudje se klanjajo danes našemu cesarju, pa čeprav so podaniki sovražnih dežel; klanjajo se njegovemu kakor kristal čistemu značaju, klanjajo se mu, čeprav ga je postavila tragika zgodovine sredi v gigantični boj za jasno bodočnost!

Ti, Franc Jožef, si oče tvojih narodov in naša ljubezen do tebe podobna je oboževanju. Ti nisi hotel vojne in do višine tvojega prestola ne pride nobena kapljica nedolžno prelite krvi. Bog ve, da je tvoje srce čisto in sodil bode on

sam . . .

Mi pa prenašamo vsa grozovita bremena vojne z jasnim pogledom v tvoje veličastne očetovske oči. Tako prihajamo kakor zaupljivi otroci pred tvoj prestol: oče, sivilasi naš oče, sprejmi milostno otroške naše čestitke . . .

Franc Jožef, v naši krvi pa vriska vesela nada: z magali bodoemo! In ta zmaga bode nevenljivo darilo krvavečih narodov svojemu cesarju . . .

domovine. Ta misel označuje pač najbolje plemenito srce cesarja-očeta; izpeljava in uresničenje te cesarjeve želje pa bode jasni dokument visoke kulturne stopinje naše monarhije, dokument pravega krčanstva, ki ne pozna donečil besed, marveč katerega začetek in konec je večna ljubezen . . .

Sestinosemdeset let je cesar dočakal. Nepotrebno je, da bi vsebino tega dolgega življenja popisali. V hudi vojni prevzel je cesar žezlo in

Svetovna vojska.

Po zavzetju Varšave nadaljno zasledovanje Rusov na vseh straneh. — Nove zmage. — Italijanski napadi vsi odbiti. — Zmagoviti dogodki na morju.

V zadnji številki že smo objavili najnovejši telegram, da so nemške čete zavzele Varšavo, medtem ko so obenem avstro-ogrške armade zavzele istotako važno trdnjavo Iwangorod. Vtis teh velikanskih zmag po vsem svetu je seveda ogromen. Vse trdovratno upiranje Rusov jim torej ni pomagalo; moralni so Poljsko starodavno prestolico Varšavo izprazniti. V vojaškem in mraličnem oziru je to odločilnega pomena. V dosedanjih bojih so nameč Rusi izgubili več kot tri milijone svojih vojakov in večino proti naši in nemški meji zgrajenih trdnjav. Izgubili so pa tudi vso svojo ogenzivno moč, katero tudi v za njih srečnejšem slučaju ne morejo kmalu nazaj dobiti. Zasledovanje umikajočih se premaganih armad sovražnika se nadaljuje zdaj na vseh frontah. In vsak dan prihajajo poročila o novih zmaghah.

Italijanski napadi so se tudi v preteklem tednu popolnoma izjalovili. Našo mejo branijo vojaki, od katerih je vsak junak. Hekatomba mrljev ležijo pred našo obrambeno črto in niti pest zemlje niso laški izdajalci pridobili. Istotako vstrajno branijo Nemci svojo fronto v Franciji in Belgiji. Zadovoljiv je tudi odporni boj našega zvestega turškega zavezniškega.

V diplomatskem oziru se trudijo zdaj naši sovražniki, da bi pridobili balkanske države, zlasti Rumunijo in Bulgarijo za boj proti nam. Ali doslej niso imeli s svojimi obljudbami mnogo uspeha. Pametni krogi v Rumuniji izpoznavajo z vsakim dnevom jasneje, da je stvar naših nasprotnikov izgubljena. Tudi Bulgari so tega mnenja, čeprav jim hočejo zdaj naši nasprotniki Srbijo žrtvovati.

Ob cesarjevem rojstnem dnevu smo tedaj lahko ponosni in zaupljivi!

Avtrijsko poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 7. avgusta. Uradno se razglaša:

Rusko bojišče. Med Vislo in Bugom traja boj naprej.

Avtrijsko-ogrške čete vsilile so južno od Lubartowa, nemške pa severno-zapadno in severno-vzhodno od Leczne v sovražne linije. Drugače je položaj na severnem vzhodu nespremenjen.

Italijansko bojišče. Na Goriškem stal je del fronte vzhodno Polazzo-Redipuglia dopoldne pod jako hudim sovražnim artiljerijskim ognjem. Popoldne šlo je več italijanskih bataljonov proti temu oddelku; po kratkem boju s strelenjem pa so vstavili svoje napredovanje. Na vseh ostalih frontah na Primorskem, Koroškem in Tirolskem bili so le topovski boji.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 7. avgusta (W.B.) Iz Veličkega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Vzhodno Poniewicza šli so Rusi za Jaro nazaj. Napredovali smo proti zapadni fronti od Kowna. Vjeli smo pri temu 500 Rusov in zapolnili 2 strojni puški. Armada generalov pl. Scholza in pl. Gallwitz-a so po ljetih bojih sovražni odpri med Lomzo in Bugovim izlivom zlomili.

Skupni uspeh iz bojev od 4. do 6. avgusta znaša 85 oficirjev in več kot 14.200 mož vjetih, 6 topov, 8 metalcev min in 69 strojnih pušk.

Cete pri Nowo-Georgiewsku vsilile so od severa do Narewa. För Dembe bil je zavzet. Od juga sem je Visla pri Pienkowu dosežena.

V Varšavi je položaj nespremenjen. Rusi nadaljujejo obstrelovjanje mesta od vzhodnega brega Visle.

Naše letalne ladje metale so bombe na kolodvore v Nowo-Minsku in Siedlenci.

Južno-vzhodno bojišče. Pri in severno Iwangoorda je položaj nespremenjen. Med Vislo in Bugom so nemške čete vzele v naskoku sovražne postojanke pri Russkowoli, severno-vzhodno od Leczne pa so izsilile izstop iz tamšnjih morskih ožin.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avtrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 8. avgusta. Uradno se danes razglaša:

Rusko bojišče. Armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda je včeraj v prostoru med Vislo in Wieprzom svoj napad nadaljevala. Neposredno zapadno Wieprza napredujuča napadalna skupina vrgla je sovražnika iz večih linij, vzela dopoldne Lubartow in vsilila proti severu do kolena reke. Premagani sovražnik boži v razsulu čez Wieprz.

Tudi južno in južno-zapadno Miechowa dosegla so naše čete polni uspeh. Sovražnik je tukaj, da bi naš napad pariral, pričel s pro-

tinapadom, ki je dovedel do ročne borbe bil je pa na fronti prijet in čez Wieprz zaz pognan.

Število pri Lubartowu in Miechowu dolej pripeljanih vjetih znašalo je do včeraj 23 oficirjev in 6.000 mož; plen znaša 2 kanona, 11 strojnih puški in 2 municijskih vozova.

Ogroženi od naših od juga sem zmagoviti proti spodnjem Wieprzu napredajočih čet, s danes zjutraj še v pokrajini Visle severno-zapadno Iwangoorda se nahajajoči ruski kôri svoj umikanje proti severnem vzhodu nastopili Avstro-ogrške in nemške čete zasledujejo sovražnika.

Med Wieprzom in Bugom traja boj naprej. V vzhodni Galiciji je položaj nespremenjen.

Italijansko bojišče. Po zopetljuti artiljerijski pripravi napadla je močna italijanska infanterija zvečer dne 6. avgusta rob planote v odelku Polazzo-Vermegliano. Tudi ta napad je bil kakor vse prejšnji, ki so se obračali proti Monte dei sei Busi, popolnoma zavrnjen.

Drugache so se vršili na Primorskem, Koroškem in v Tirolu le topovski boji.

Dne 6. avgusta zvečer in v noči od 7. vsilila je italijanska infanterija z dvema bataljonoma čez Forzellino di Montogru južno-zapadno Peja v Tirol. Od teh moči v jutranjih urah 7. avgusta poskušeni napad bil je pa že z našim artiljerijskim ogrom preprečen. Italijani so z živahnimi klici „Evvia Italia“ in „Abasso Austria“ nujno nazadeli.

Namestnik generalštabnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 8. avgusta (W.B.). Iz Veličkega glavnega stana se danes poroča:

Vzhodno bojišče. Nemška Narewskupina bliža se cesti Lomza-Ostrow-Wiskow; na posameznih točkah se nasprotuje trdovratno upira. Južno Wiskowa je Bug dosežen. Zasedli smo Serok na izlivu Buga.

Pred Nowo-Georgiewskom zavzelo so naše čete utrdbe odd Zegrze.

Pri Varšavi smo dobili vzhodni breg Visle.

Južno-vzhodno bojišče. Pod prisilom čet generalobersta pl. Woysch se umikajo Rusi proti vzhodu.

Med Vislo in Bugom je levo krilo armadne skupine generalfeldmaršala pl. Mackensen vrglo sovražnika proti severu proti Wieprzu. Desno krilo stoji še v boju.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avtrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 9. avgusta. Uradno se razglaša:

Rusko bojišče. Od fronte ob Visli

umikajočega sovražnika zasledujemo. Avstro-ogrške in nemške bojne sile so že včeraj med železnico Iwangorod—Lukow in kraju Garwolin veliko cesto Varšava—Lublin prekoračile. Levi breg Wieprza in desni breg Visle pri Iwangorodu sta od nasprotnika očiščena. Naše čete so prekoračile Wieprz proti severnem vzhodu in severu. Bojna polja od Lubartowa in Miechowa kažejo vse sledove hitrega bega sovražnika. Število od armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda napravljenih vjetih zvišalo se je na 8000 mož. Med Wieprzom in Bugom borimo se naprej. Na Dnjestru navzgor Uscieczka vrgle so naše čete Ruse na raznih točkah; pri temu smo vjeli čez 1600 mož in zaplenili 5 strojnih pušk.

Italijansko bojišče. Včeraj stal je južni del doberdobske planote deloma pod hudi topovskim ognjem. Naša artiljerija je uspešno odgovarjala. Tudi v pokrajini pri Plavi vladalo je močnejše artiljerijsko delovanje. Poskus slabje sovražnikove infanterije, vsiliti v našo postojanko pri Zagori, se je ponesrečil. Ob Koški meji so manjši sovražni oddelki na večih točkah brez uspešno napadli. Pred našimi postojankami na Bladnerjochu pustil je sovražnik čez 100 mrtvih ležati. Vtirolski obmejni pokrajini zavrnila je ena naših patrulj na Cresta-Bianchi neko sovražno pol-kompanijo in ji je prizadela znatne izgube, brez da bi sama le enega moža izgubila. Zapadno Darne vršil se je v noči na 8. avgusta živahui boj s streljanjem, pri katerem pa od naše strani niso bile nobene čete udeležene.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 9. avgusta (W.-B.). Iz Veliškega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Včeraj smo pet francoskih letalnih strojev dolili sestrelili.

Vzhodno bojišče. Napadalne čete pri Kownu so še bližje k trdnjavam. Vjeli smo 430 Rusov, med njimi 3 oficirje in zaplenili 8 strojnih pušk. Tudi proti severni in zapadni fronti od Lomze smo pod ljtutimi boji napredovali; vjeli smo 3 oficirje in 1400 mož, zaplenili pa 4 strojne puške in en pancerški auto. Južno od Lomze dosegli smo cesto v Ostrow in prekoračili cesto Ostrow-Wiskow. Na nekaterih točkah še držeči se Rusi bili so vrženi. Nowo-Georgiewsk bil je tudi vzhodno med Narewom in Vislo obkoljen. Nasproti Varšave zasedli smo Prago. Naše čete silijo naprej proti vzhodu; v Varšavi smo par tisoč Rusov vjeli.

Južno-vzhodno bojišče. Armada pl. Woyscha prekoračila je v zasledovanju cesta Garwelin-Ryki. Levo krilo armadne skupine pl. Mackensen potisnilo je Ruse čez Wieprz nazaj. Sredina in desno krilo blizata se liniji Ostrow-Bansk-Uhrusk na Bugu.

Vrhovno armadno vodstvo.

Avtstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 10. avgusta. Uradno se danes razglasla:

Rusko bojišče. Zasledovanje iz pokrajine Visle umikajočega se nasprotnika traja naprej. Čete generala pl. Köveša pridobile so prostor južno-vzhodno Zelchowa. Njim so se pridružili čez spodnji Wieprz došli deli armade nadvojvode Jožefa Ferdinanda. Tudi Wieprz-koleno pri Kocku je na raznih točkah prekoračeno. Bolj vzhodno na fronti do Buga vzelci so naši zaveznički celo vrsto so-

vržnih zadajšnjih postojank. Pri Czernelici na južnem bregu Dnjestra osvojili so si notranje-avstrijski in primorski armadni ter deželnobrambeni regimenti neko mostičju podobno postojanko, katero so Rusi znali doslej trdovratno braniti. Sovražnik zbežal je čez reko in pustil 22 oficirjev ter 2.800 mož, 6 strojnih pušk, mnogo vozov in vojnega materiala v naših rokah.

Italijansko bojišče. Vsakdanji topovski boji na južno-zapadni fronti trajali so tudi včeraj naprej; na Goriškem in pri Plavi postali so semintja izredno ljeti. Italijanski napadi proti severni del doberdobske planote in napadi sovražnika pri Zagori bili so zavrnjeni.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 11. avgusta (W.-B.). Iz Veliškega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Na zapadni fronti od Kowna prinesli smo napad pod vednimi boji bližje k frontni liniji. Pri temu smo zopet par sto Rusov vjeli. Zaplenili smo 4 kanone. Čete armade pl. Scholtza predre so včeraj popoldne fórovo linijo od Lemze, vzele v naskoku fór IV. in zavezeli danes ob zori trdjava. Južno od Lomze prekoračili smo z boji cesto v Ostrow. Nasproti Ostrow še drži. Od Bojanj do izliva Buga so naše čete to reko dosegle. Od 7. avgusta smo vjeli 423 oficirjev in 10.100 mož. Vzhodno Varšave došla je armada princa Leopolda bavarskega do blizu ceste Stanislawow-Nowo-Minsk.

Južno-vzhodno bojišče. Armada pl. Woyscha doseglia je v zasledovanju pokrajino severno in vzhodno Jesechowa. Zvezala se je z od juga prihajajočim levim krilom pokrajino od Kalucyna. Na desnem krilu naskočila je armada Woyscha danes zjutraj zadnje sovražne postojanke na obih straneh Jedlanke. Vjeli smo čez 1000 Rusov.

(Armada princa Leopolda bavarskega). Zavezničke čete so v napadu proti sovražnim postojankam za oddelkom Bystrice, Tymienice in črti Ostrow-Uhrusk.

Medtem ko so Rusi na svojem dolgem umikanju iz Galicije in prave Poljske bivališča in žetev povsod na brezmiseln način skušali unicavati, kar se jim je seveda pri naglici, s katero so se moralib gibati, le deloma posrečilo, so to delovanje zdaj, ko so dospeli v ne več od samega poljskega in rutenskega prebivalstva prebivane pokrajine, vstavili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Velike italijanske izgube na morju.

K.-B. Dunaj, 7. avgusta. Uradno se danes razglasla:

Dogodki na morju. Dne 5. t. m. od enega naših podmorskih čolnov potopljeni italijanski podmorski čoln bil je „Nereide“; dne 26. junija na isti način uničeni torpedni čoln bil je „V. p. n.“ Dne 29. julija zvečer je v pristanišču Trsta neka ladja zadela ob eno naših min in je zletela v zrak, brez da bi se zaradi viharnega vremena zamoglo opaziti, kake vrste je bila žrtev. Zdaj se je s polno gotovostjo dognalo, da je bil to italijanski podmorski čoln „Nautilus“, ki se je takrat z vsem moštvo potopil. Že preje sta italijanski torpedni čoln „VI. p. n.“ in že poročani torpedni čoln „XVII. o. s.“ z vsem moštrom padla kot žrtev naših min.

Mornarsko poveljništvo.

* * *

Zavzeta trdnjava Lomza je glavno mesto istoimenovane gubernije. Mesto leži na levem bregu Narewa, 125 kilometrov severno-vzhodno od Varšave. Mesto ima 30.000 prebivalcev in šteje veliko garnizijo.

Avtstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 11. avgusta. Uradno se razglasla:

Rusko bojišče. Čez Wieprz vsljene avstro-ogrške čete prepodile so včeraj sovražnika iz pokrajine severno-zapadno Kocka in nadaljujejo zasledovanje v severno-vzhodni smeri. Med zgornjo Tymienico in Bugom, kjer so se Rusi v črti Ostrow-Uhrusk zopet trdno vstavili, je napad zaveznikov pričel. Drugače na severnem vzhodu nič novega.

Italijansko bojišče. Artiljerijsko in napadalno nastopanje Italijanov na primorski fronti je postal včeraj zopet večje. Ob robu doberdobske planote napadle so večje sovražne sile naše postojanke vzhodno Monfalcona. Te so ostale po trdovratnih bojih brez izjem v naši lasti. Odbiti nasprotnik imel je zlasti po našem stranskem topovskem ognju težke izgube. Dva napada proti zapadnemu delu planote je že naša artiljerija zadušila.

Proti goriškemu mostičju poskusili so se Italijani pri Pevmi utrbam približati. Tu so bili prepodenri z ročnimi granatami. Neki v temi pričetki sovražni napad pri Zagori ponosrečil se je kakor predvčerajšnji.

V koroškem in tirolskem obmejnem ozemlju je položaj nespremenjen.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 11. avgusta (W.-B.). Iz Veliškega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. (Armada Hindenburg). Slabši napadi Rusov ob cesti Rigamitava bili so lahko zavrnjeni. Neki napad močnih sovražnih sil iz Kowna se je izjavil. Število tam od 8. avgusta sem vjetih Rusov zvišalo na 2.116 mož, število pridobljenih strojnih pušk na 16. Vzhodno Lomze silijo naše čete proti črti Bobr-Narewa. Nasprotnik se drži še na mostičju pri Wizni. Južno od Lomze se umika vsa ruska fronta. Sovražnik ni mogel držati močno izvidano postojanko pri Czerwony-Born. Naše zasleduječe čete prekoračile so Czerwony-Bor in silijo vzhodno od njega naprej. Zavzele so železniško vozelno točko južno-vzhodno Ostrowa. Od sovražnika izpraznjeni for Benjaminow smo zasedli. Naše zračne ladje vrgle so bombe na trdnjave Nowo-Georgiewsk in Brest-Litovsk.

(Armada princa Leopolda bavarskega). Zavezničke čete so v napadu proti sovražnim postojankam za oddelkom Bystrice, Tymienice in črti Ostrow-Uhrusk.

Medtem ko so Rusi na svojem dolgem umikanju iz Galicije in prave Poljske bivališča in žetev povsod na brezmiseln način skušali unicavati, kar se jim je seveda pri naglici, s katero so se moralib gibati, le deloma posrečilo, so to delovanje zdaj, ko so dospeli v ne več od samega poljskega in rutenskega prebivalstva prebivane pokrajine, vstavili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Velike italijanske izgube na morju.

K.-B. Dunaj, 7. avgusta. Uradno se danes razglasla:

Dogodki na morju. Dne 5. t. m. od enega naših podmorskih čolnov potopljeni italijanski podmorski čoln bil je „Nereide“; dne 26. junija na isti način uničeni torpedni čoln bil je „V. p. n.“ Dne 29. julija zvečer je v pristanišču Trsta neka ladja zadela ob eno naših min in je zletela v zrak, brez da bi se zaradi viharnega vremena zamoglo opaziti, kake vrste je bila žrtev. Zdaj se je s polno gotovostjo dognalo, da je bil to italijanski podmorski čoln „Nautilus“, ki se je takrat z vsem moštvo potopil. Že preje sta italijanski torpedni čoln „VI. p. n.“ in že poročani torpedni čoln „XVII. o. s.“ z vsem moštrom padla kot žrtev naših min.

Mornarsko poveljništvo.

* * *

Laška podmorska čolna, ki sta se glasom tega poročila potopila bila sta l. 1913 v Benetkah zgrajena. Imela sta 300 ton velikosti, hitrost 14 morskih milij vuri, bila 41 metrov dolga in 4,3 metrov široka ter imela vsak po 2 torpedne cevi za 45 kaliberske torpede.

Doslej so Italijani izgubili v tej vojni 11 ednot i.s.:

torpedni lovec „Turbine“ dne 24. maja; — mornariška zračna ladja „Città di Ferrara“ dne 1. junija; — podmorski čoln „Medusa“ dne 12. junija; — torpedni čoln „V. p. n.“ dne 26. junija; — torpedni čoln „XVII.“ dne 5. julija; — 10.400-tonška križarka „A malfi“, dne 7. julija; — 7.350-tonška križarka „Giul-

seppe Garibaldi" dne 18. julija; — podmorski čoln "Nutilus" dne 29. julija; — podmorski čoln "Nereide" dne 5. avgusta; — zračna ladja "Città di Jesi" dne 5. avgusta; — torpedni čoln "VI. p. n.", ki se je na nekem doslej nedognanem dnevu potopil. Za kratko dobo naše vojne z Italijo je to pač izredno lep uspeh naših hrabrih mornarjev. Naša mornarica pa v tej dobi še ni izgubila nobene enote!

Napad „Zeppelinov“ na angleško obrežje.

K.-B. Berlin, 10. avgusta (W.-B.) V noči od 9. na 10. avgusta izvršile so naše (nemške) mornariške zračne ladje napade proti utrjenim krajem in pristaniščem angleškega vzhodnega obrežja. Vkljub močnemu nasprotnemu vplivu se je obmetalo z bombami vojaške bojne ladje na reki Themse, nadalje "doke" v Londonu, postojanko za torpedne čolne Harwich in važne naprave v Humberu. Opazilo se je dobrе učinke. Zračne ladje so se od svojega uspešnega podjetja vrstile.

Namestnik šefa admiralnega štaba:
pl. Behnke.

Boji v vzhodnem morju.

W.-B Berlin, 11. avgusta. Včeraj napadle so naše (nemške) bojne moći v vzhodnem morju na vzhodu v Alands-Arhipel ležeči utrjeni otok Utö. Prisilile so s svojim ognjem v vzhodu stojče ruske bojne moći, med njimi tudi neko pancerški križarko "Makarov"-razreda, k umikanju in so spravili sovražno obrežno baterijo k molku.

Isti dan so druge nemške križarke pognale ruske torpedne čolne, ki so se pokazale pri Zerelu na vzhodu v morsko ozino pri Rigi, v to nazaj. Na enem sovražnem torpednem razruševalcu se je opazil požar. Naše ladje bile so opetovano od sovražnih podmorskih čolnov napadene. Vsi nanje vstreljeni torpedi niso zadeli. Naše ladje niso imele ne poškodbe ne izgube.

Namestnik šefa admiralnega štaba:
pl. Behnke.

Naši vojaki proti Italiji.

Armadni poveljnik pl. Boroević dejal je nekemu poročevalcu "Az Esta": „Vsak moj vojak, ki je bitko pri Gorici do konca bojeval, zaslubi hrabrostno medajlo. Ako se bodoemo po porazu tega sovražnika vrnili, bode največja gloria povedati, da se je služilo v „Sočini armadi...““

NESTLE-JEVA
MOKA ZA OTROKE

najboljša hrana za dojenčke, otroke, rekonvalsentce po želodčnih in črvesnih boleznih se vedno dobi.

Poskusna doza in področna zdravniška brošura o oskrbi otrok zastonj po Nestle's Kindermehl-Gesellschaft, Dunaj I., Biberstrasse 49a. 365/1

Nabirajte perutninsko pičo za bodočo zimo.

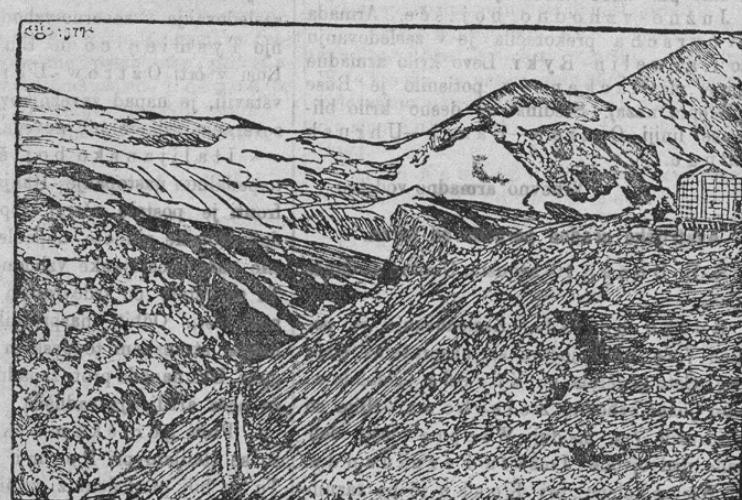
Nihče ne more vedeti, kako dolgo bo trajala vojna, eno je gotovo, da moramo novo žito za ljudi hraniti, naj pride kaj hoče. Izkušnje pretečenega leta naj so nam nauk, da moramo za zimo kolikor mogoče zdaj pogodaj poskrbeti. Od glavnih krmil za perutnino, t. j. od žita ne pričakujmo preveč, ker so pridelki letošnje žetve zaplenjeni, njih razdelitev bo urejena kakor zahitev človeška poraba. Priporoča se torej zbirati nadomestna krmila, ki smo se jih naučili šele v vojnem času popolnoma izkoristiti in ki jih je še sedaj dovolj dobiti po nizkih cenah ali celo zastonj. Taka krmila so pred vsem razna zelenjad, ki more posušena in zdrobljena (kot rezanica ali moka) in pozimi poparjena kolikor toliko nadomestiti otrobe in žitni zdrob. Taka zelena piča je seno, vse vrste detelje,

zlasti domača detelja, bela detelja, rumena deteljica, lucerna (nemška detelja) esparjeta, sera dela itd. Taka posušena zelenjad največ učinkuje s svojo veliko vsebino redilnih soli in dišečih snovi enako, kakor pri sveži zelenjadi, katere soli in snovi čistijo kri, jo ugodno sestavljajo in so zato izredno zdrava. Ta sušena krmila imajo v sebi toliko beljakovine in tolščobe kakor žito, izvzemši ovsa in turšice, so pa seveda veliko ceneja. To velja tudi od senenega droba. — Razen tega se dobri, če kje slučajno ni takih zelenih krmil, še marsikaterih drugih zelenih krmil, zastonj in sicer razne dobro porabne plevelne rastline, ki povsod rastejo na potih, ob mejah, na grobljih, puščah itd. Te rastline je priprosto izravati ali porezati, jih posušiti kakor seno ter jih shraniti za zimo. Najbolje jih je kar zelene s kako slamoreznicico zrezati, potem na zraku in solncu razgrniti in ob deževnem vremenu pod kasko streho na zračnem prostoru hraniti in večkrat obračati. Seveda se lahko te plevelne rastline tudi najpravo posuši in potem šele pred porabo razrežejo ali zdrobijo.

V tem pogledu tvorijo izborni zimski pič za perutnino vse vrste kopriv, pirnica, regrat, kislica, ščavjok, travniška dresna, vrtna lebeda, kurja črevca, kamušnica, naresh, žagnani koren, gosja trava, kislata deteljica, dišeča rutica, vrbnica, krebuljica, poljski kumin, mišji trn, kožja noge, pljučnik, brunelica, grenkuljica, trpotec, marjetica, rman, lapuh, raznovrstni osati, divji regrat, ramšelj, poljska goršica. Enako kakor te plevelne rastline so dobre krmske primesi, ki jih ni podcenjevati, posušeno in zdrobljeno listje, ki se nabira še zeleno od meseca avg. nadjalje do sredi meseca septembra od brez, bukev, češminja, riveza, jagod, malin, šipka belega trnja jerebika. Kdor s paznjam očesom okoli hodi, vidi veliko množino dragocene zelenje krm, ki se navadno zametuje, ki se pa v vojnem času vsekakso mora nabirati, kajti potem niso več opravičene pritožbe o pomanjkanju piče in o previških cenah krmil. Nadaljnja kрма, ki ima isto vrednost kakor žito, sta želod in divji kostanj, ki sta prav posebno vpoštovati, kjer jih je dobiti. Olušen želod in divji kostanj je več dni v vodi, ki se večkrat premenja, namakati, da se jima odvzame grenkoba, potem ju je dobro posušiti in pred porabo zdrobiti. Za eno kokoš popolnoma za dostuje namesto žita na dan 30 gramov tega zdroba. Končno je skrbno paziti na vse o padke iz vrtainizk in je in je vse, kar se ne da takoj pokrmiti malim živalim, posušiti, kajti posušeni kuhinjski odpadki od zelenjadi (ravnato kosti, ostanki mesa, kože, jajčne lupine itd.) so izborni krmilo, ki se posušeno in branjeno v zračnih prostorih dolgo drži. Kdor torej pridno nabira pič za perutnino more le sebi in splošnemu blagru koristiti in mu ne bo treba tožiti o pomanjkanju krm ter mu ne bo treba iz tega vzroka perutnino zaklati, kar se je, žal vsled nevednosti lansko leto godilo.

„Stilferjoch.“

V uradnih poročilih iz italijanskega bojišča se čuje večkrat ime takozvanega „Stilferjoch“. Prinašamo danes sliko zadnjih serpentin ceste čez „Stilferjoch“ z varstveno kočo „Ferdinandshöhe“, ki jo skušajo Italijani že tedne sem brezuspešno naskočiti.

Stilferjochstrasse

Ob priliki rojstvenega dneva Njeg. Velikega cesarja Franca Jožefa I. priedi društvo Rudečega križa v Ptuju

v nedeljo, dne 15. avgusta ob 2. uri popoldne mestnem trgu v Ptuju

veliko ljudsko tombolo.

Ogromna množina lepih dobitkov zasigurnih povoljni izid tombole.

Cisti dobiček je namenjen vojni oskrbi. Upoštevajte tedaj na obilno udeležbo vsega prebivalstva. Pridimo vsi!

Razglas.

Nova žetev!

S cesarskim ukazom z dne 21. junija 1915 se je zaplenila v prid državi cela žetev žit 1915 od časa, ko se žito loči od zemlje. Zaplenjeno žito prevzame izključno vojnoprometni zavod za žito, ki se v to poslužuje oseb (nakonj povalcev), ki imajo v to uradna poverila.

Ministerski ukaz z dne 12. junija 1915 je določil

prevzemne cene za pšenico, piro, rž, ječmen in oves.

Prevzemna cena za pšenico ali za piro znaša 34 kron za meterski stot.

Pri oddaji pšenice do 31. julija 1915 se dovoljuje k prevzemni ceni priklada po 4 krone za meterski stot, pri oddaji do 15. avgusta priklada po 3 krone za meterski stot, pri oddaji do 31. avgusta priklada po 2 krone in pri oddaji do 15. septembra priklada po 1 krona za meterski stot.

Prevzemna cena za rž znaša 28 K za meterski stot. Pri oddaji rži do 31. julija 1915 se plača priklada po 2 kroni za meterski stot, pri oddaji do 15. avgusta priklada po 1 krona.

Prevzemna cena za ječmen za pivo varne je določena z 28 kron za meterski stot, krmilni ječmen z 26 kron za meterski stot. Priklada za poprejšnjo dajatev se tukaj ne dovoli.

Prevzemna cena za oves je določena na 26 kron za meterski stot. Pri prodaji ovsu v času do 30. septembra 1915 se plača priklada po 1 krona za meterski stot.

Priklade pristojajo v vseh primerih samo za one množine, ki so se v resnici v zgornjih navedenih rokih oddale na poziv oseb, ki imajo načrta od vojnoprometnega zavoda za žito, do postaje nakladanja ali do kraja dobave bližje ležečega mlinu ali skladišča, ki ga določi vojnoprometni zavod za žito. Prodajo je dokazati z duplikatom voznega lista ali s potrdilom prevoznega podjetja, mlinu ali skladalnega mesta.

Pšenica in rž ne smeta imeti več kakor 2% smeti (nežitne primesi). Za vsak nadaljnji četrti leta se začeti odstotek smeti se odbije od prevzemne cene po 30 vinarjev.

Prevzemne cene obsegajo stroške nakladanja in prevoza do nakladalne postaje ali do bližje ležečega mlina ali skladalnega mesta, določenega od vojnopravnega zavoda za žito.

Ceno za setveno žito bo uravnal poseben ukaz.

Cene za korizo in ajdo, ki sta istotako v prid državi zaplenjeni, se bodo določile pozneje.

V ostalem se opozarja na ukaz z dne 27. junija 1915.

C. kr. štajersko namestništvo.

Gradec, dne 15. julija 1915.

C. kr. namestnik : Clary l. r.

310

Novi namestnik v Galiciji.

Gd. Hermann pl. Golard
Generalgouverneur von Galizien

Dosedanji c. kr. namestnik v Galiciji vitez pl. Korytowski je odstopil. Njegovo mesto zavzel je general infanterije Herrmann pl. Golard, kateroga sliko danes prinašamo.

V znamenju zmage zlatega žitnega klasa !

Dan zahvale za zmagovito odvrnitev preteče lakote!

Bil je satanski naklep naših sovražnikov, katerim se je pred kratkim pridružila po podlem izdajstvu „naša zaveznička“, Italija, ki so nas nameravali izstradati, ker se jim ni posrečilo, da bi nas premagal na bojišču.

Prišlo pa je drugače!

Kakor so v brezprimernem zmagovitem našu prodirela naše in zveste zavezane nemške armade proti mogočnemu sovražniku Rusu in zopet razobesili nad trdnjavno Przemysl svoj zmagoviti prapor, ravnotako uničen je tudi sramotni naklep nas izstradati, naše žene in otroke izročiti smrti vsled lakote. Vsled domoljubnega samoomejjevanja prebivalstva in ukrenjenih oddrb smo že prebili najhujši čas ter stojimo pred novo žetvijo, ki nam zori, kakor Bog hoče, v najbogatejšem blagoslovu.

Ta čas žetve, ki javlja gospodarsko zmago nad našimi sovražniki, hočemo s hvaležnim srcem slaviti „v znamenju zlatega žitnega klasa“ in po celi deželi prirediti slavnosti veselje zahvale za našo gospodarsko zmago. Dan zlatega žitnega klasa se namerava določiti za sredino meseca septembra.

Ta dan naj nas pa tudi opominja, da se spominjamo vrhov Štajcerjev, pred vsemi pospeševanja gospodarskega položaja štajerskega kmetijstva, ki i na bojnem polju i doma izvrstno izpoljuje svojo dolžnost, in Rudečega križa, ki neguje naše ranjene. Tem namenom naj služim v znamenju zlatega žitnega klasa.

Manfred grof Clary und Aldringen

c. kr. namestnik na Štajerskem.

* * *

Natančnejša poročila o prireditvi bodojo priobčena v dnevnikih. Vprašanja za pojasnila je nasloviti na profesorja Klementa Frömel.

Gradec, Grad, polnadstropje, pod nadpisom „Im Siegeszeichen der goldenen Äbre“.

Razno.

Cesarjev rojstni dan se bode letos povsod prav slovesno v znamenju vojne oskrbe praznovati. V Ptaju se priredi v ta namen v nedeljo, dne 15. t. m. popoldne kako bogato obdarovano ljudsko to mbo, pri kateri bode sodelovali od vojakov in mestnih godcev sestavljeni oršester. V torek, dne 17. t. m. zvečer bode ob 8. uri zvečer mesto slavnostno razsvetljeno; obenem se bode vršila bala da z godbo. V sredo, dne 18. avgusta zjutraj priredi se po mestu jutranja godba. Nadalje bode v nedeljo, dne 22. t. m. ob 4. uri v mestnem parku velika cesarska slavnost z vsemi mogočimi zabavami. Upamo, da se bode tudi naši bližnji somišljeniki teh priredb, katerih čisti dobiček je namenjen „Rdečemu križu“, v obilnem številu udeležili.

Prodaja žita nove žetve. Uradno se razglaša: Opazilo se je, da se vzle določbam cesarskega ukaza z dne 21. junija 1915, drž. zak. štev. 167, od strani kmetov zasebnikom prodaja žita letošnje žetve. Vnovič se torej opozarja na to, da je vsa žetev leta 1915, zaplenjena v prid državi in se sme prodati le kupcem vojnožitnega prometnega zavoda, ki imajo poverilnicu političnega oblastva prve instance. Vsaka prodaja drugim osebam je neveljavna in podvržena strogi kazni po cesarskem ukazu z dne 21. junija. Tudi kupovanje in prodajanje žetve na bili je kaznivo. Političnim oblastvom prve instance se je vnovič zavkazalo, da z vso strogostjo zabranijo prodajanje nove žetve.

Nove odredbe proti oderuštvu z živilo. „Wiener Zeitung“ prinaša novo cesarsko naredbo o preskrbi prebivalstva z neutrpljivimi potrebščinami. Nova naredba primerno izpoljuje cesarsko naredbo z dne 1. avgusta 1914.

Da se bo bolj uspešno dalo nastopiti proti nepoštenemu delovanju oderuhov za živila, daje nova cesarska naredba pravico razlastitve vsakdanjih potrebščin tudi okrajem in deželam — dosedaj so imele to pravico samo občine — in poleg tega sme notranji minister dati tako pravico tudi vojnožitnemu zavodu ali drugim zavodom in podjetjam, ki v javnem interesu skrbe za preskrbo, da v slučaju potrebe potom deželne vlade vzamejo producentom ali trgovcem njihove zaloge s silo. Odškodnina se ne bo več določala po navadni vrednosti, ampak po primerni ceni. Če se ne bo dala ta odškodnina določiti mirnim potom, jo bo določilo okrajno sodišče v izvensporinem postopanju. Nadalje določa cesarska naredba, da mora ne samo trgovec, ampak vsakdo, kdor obrtoma ali na trgu prodaja živila, na dobro vidnem mestu z dobro čitljivimi znaki označiti ceno posameznih živil po kakovosti in množini. Prodajalcem pa se nalaga obveznost, da morajo dovoliti brezplačno uporabo svojih vozov, da kupec še enkrat pretehta kupljeno blago. Naredba stopi v veljavo z dne 11. avgustom. Za prestopke so določene občutne kazni, pri oteževalnih okolišinah do 5000 kron ali 6 mesecev zapora. Lahko se tudi izreče zaseženje blaga in izgub obrtne pravice. Da se zagotovi tržni promet in pošiljanje blaga na trg, postavlja naredba pod kazeno vse spletke, ki nameravajo zmanjšati na trgu ponudbo. Posebno pa je trgovcem prepovedano, da bi od človeka,

Varšava.

V zadnjem številki smo prinesli poročilo, da so z nami zvezane nemške čete zavzeme rusko-poljsko prestolico Varšavo. To zavzetje je za celo vojno televažno. Prinašamo sliko Varšave; v levem kotu je videti veliki železni most čez Vislo.

Panorama von Warschau

ki nese vsakdanja živila na trg, pokupil to blago še na potu ali pred uradno določeno tržno uro. Tako stavi tudi § 17. pod kazen vsak dogovor, da bo kdo z drugimi vred zahteval pretirane cene. Skušnja je pokazala, da tudi kupci lahko poženje cene kvišku. Zato je javnost večkrat zahtevala, da naj se kaznjuje tudi tistega, ki pretirano ceno plača. § 16. nove naredbe kaznjuje trgovca, ki pri nakupovanju na trgih, na cesti ali od hiše do hiše ponuja nad zahtevano ceno ali, če se ne zahteva določena cena, ponuja nad dosedaj navadno ceno, da si s tem pridobi blago ali pa kako prednost za bodoče nakupovanje. Katero ceno se mora smatrati za navadno, to je treba presojati po krajevnih razmerah.

Odlikovanje. Vrli naš somišljenik, g. rezervni cugsfirer, titularni stražmojster 5. dragonskega polka, Avgust Schusteritsch iz St. Vida pri Ptaju, bil je odlikovan s srebrno hrabrostno medailjo 2. razreda. Čestitamo prisrčno!

Za Učoln. Podružnica tukajšnjega mornariškega društva pod vodstvom c. k. uradnega vodje dra. Netoliczka, priredila je zbirco za en podmorski čoln. Dosedanji uspeh te zbirke znaša 2.400 kron.

Zamenjava medenih možnarjev za železne možnarje. Da se kolikor mogoče pospešuje patriotično nabiranje kovine za vojne namene, je izjavilo c. in kr. vojno ministerstvo, da je pripravljeno darovalcem porabnih medenih (mesingastih) možnarjev na njihovo željo dati brezplačno železne možnarje na razpolago. Posestniki takih možnarjev se povabijo, da naznanijo svojo pripravljenost za zamenjavo z navedbo pripravljenega števila možnarjev pri občini (mestnem svetu, mestnem uradu).

Pozdrav iz bojnega polja. Sprejeli smo sledo karto: „Od doberdobske vojne fronte, kjer sekamo polento, gledajoč od krvi rdeče Sočo, pošiljamo vsem bralcem „Štajerca“ pristno srčne pozdrave, ter kličemo na „veselo svidenje!“ — Črnojovniški bataljon št. 30: Blasko, cugsfirer, Avgust Lach, orožniški stražmojster iz Makovelj pri Slov. Bistrici, Ignac Pukl, orožniški stražmojster iz Pristove pri Poličanah, Homann, feldvebel, Fr. Zevnik, desetnik, Sebastian Puželj, gfr., Vincenc Kralj, Josef Pokorny, cugsfirer. Tudi mi kličemo tem vrlim braniteljem domovine prisrčno „Na svidenje!“

Srebrno poroko praznuje te dni velezasluženi gosp. dr. Schuster s svojo soprogo v Rogatcu. Čestitamo prisrčno!

Premiranje konjev v Konjicah se je preložilo od 13. avgusta na 4. septembra ob 7. uri zjutraj na živinskem sejmiku v Konjicah.

Roparski napad. V torek dne 3. avgusta je Anton Peitler v Kamniški grabi blizu Sv. Križa nad Mariborom roparsko napadel posestnika in gostilničarja Petra Lavko iz Št. Janža pri Slov. Gradcu. Peitler je ponovno pisal Lavko, ki se je pečal z lesotržtvom, češ da ve pri Sv. Križu za večjo množino lubja. Najprvo mu Lavko ni hotel niti odgovoriti. Ali Peitler se je na njegov dom pripeljal in mu tako dolgo prigoval, da ga je zvabil v Maribor. Gotovo je imel Peitler načrt za napad že izdelan, ker ni hotel s Lavkom prenočiti; bal se je, da bi se pozneje ne dognalo, da je bil z njim skupaj. Drugo jutro sta šla po kamniški grabi proti Sv. Križu. Proti opoldnevi je Peitler nekaj nazaj ostal in je Lavko od zadaj v glavo ustrelil. Lavko je zadet padel na tla. Peitler je prisko-

čil, da bi mu oropal denar, katerega je imel okoli 2400 kron. Toda Lavko je imel še toliko moči, da je zgrabil v obrambo za kamenje. Nato je Peitler zbežal. Klatil se je potem po Pohorju. Orožniki so ga zasledovali, a večkrat se jim je zmužil. 8. t. m. pa ga je zadela usoda. Direktor Fritz iz Sv. Lovrenca je šel namreč v tamоšnjih gozdovih na lov. Kar nakrat poči iz nekega grmovja strel. Direktor je nato takoj na grmovje ustrelil. Ko je šel pozneje gledat, opazil je Peitlerja, že mrtvega, v glavo zadetega. Bržkone je Pietler mislil, da ga direktor zasleduje in ga je hotel ustreliti. Pri temu pa je našel nesrečni ropar svojo smrt.

svojih volov, vsled česar je bil v denarni zadrugi. Neki budomušnež poslal ga je v zastavljalnico. Uradnik, ki mu je kmet vole ponujal, je mislil, da se menda šali. Toda mož se je odločeno odrezal: Saj ju imam dol na cesti! Pa v zastavljalnici menda imajo dovolj obširnih predalov za vole.

Smrt zaradi enega goloba. Nekemu Filip Schönert v spodnjem Fellachu ušel je golob. Hotel ga je zopet vjeti in zlezel na neko drevo. Ker je bil pa pijan, padel je iz drevesa in se takoj težko poškodoval, da je kmalu nato umrl.
Vlom v župnišče. Iz Maria-Wörtha se poroča: Dne 1. t. m. bilo je med božjo službo v župnišče vломljeno. Tat ukradel je župnika 160 kron denarja. Orožniški stražmojster Pluch zasledoval je tata, 18 letnega Roberta Pluch. Zasačil ga je kmalu in ga oddal sodniji. Pri Pluchu so našli še 38 kron denarja, medtem ko je ostalo sveto že zapravil.

Težki sum. V Liberku so zapri kuharico Uršo Wöch iz Sv. Danijela pod sumom detomora. Zagrebla je bila svojega novorojenega otroka v nekem vrtu. Preiskava bode dognala, ali je prišel otrok živ ali mrtev na svet.

Poškušeni umor s strupom. Pri posestniku Martinu Cepusu v Selu živita vžitkarja Franc in Antonija Bergovšek. Cepus je čakal na njuno smrt, ker sta mu neprijetna in imata še nekaj denarja. Vsled tega je sklenil, da ju spravi iz sveta. Dne 31. p. m. vlij jima je arzenik v jutranjo mleko. Ko sta vžitkarja mleko pokusila, bil jima je okus neprijeten. Prinesla sta nekaj tega zastrupljenega mleka k zdravniku v Laško, ki je strup dognal. Uvedla se je stroga sodninska preiskava.

Trojni roparski umor. V Deutsch-Brodersdorfu pri Dunaju so našli pred par dnevi zutraj dražino posestnika Juršicky, moža, ženo in hčerko umorjene. Ubog se je izvršil s topim orojzjem. Dosedaj še ni dognano, kaj vse je oropano. O morilcu ni sledu.

Iz ljubosuma sta se v Beljaku skregala neki stražmojster in neki korporal. Prišlo je do tepeža, v katerem je korporal potegnil revolver in je večkrat na stražmojstra ustrelil. Ta je imel vkljub težkim ranam še toliko moči, da je korporala s sabjo na vratu tako hudo ranil, da je ta kmalu nato umrl. Stražmojstra so težko ranjenega v bolnico prenesli.

Zapriši so v Celovcu učenca Jchana Ripl in Andreja Terpince, ki sta v Celovcu in okolici izvršila več tatvin.

Nezgoda. Lovec Tomaž Karnberger v Dürnfeldu hotel je goloba ustreliti. Nakrat se je cev puške razpočila in je 60-letnemu desnoroku tako razmesarilo, da so mu jo morali v bolnici odrezati.

Tatica. 24-letna Marija Fija u s. posestnica v Poleni pri Konjicah, prišla je 27. p. m. iz preiskovalnega zapora, ker se ji očitani požig ni mogel dokazati. Prihodnjo noč šla je že skozi okno k posestniku Andreju Kosiker v Skomern. Ukradla mu je 1.020 kron, za 20 kron okajenega mesa in za 30 kron oblike. Črnovojniškemu orožniškemu stražmojstru iz Bečja se je posrečilo, da je tatico aretiral in sodniji oddal. Imela je le še 400 kron denarja, medtem ko je vse drugo že zapravila. Popišala je po gostilnah in si tudi kupila židane oblike ter zlatino.

Vsi psi ene občine postreljeni. Te dni enkrat prišel je v Sv. Urban pri Ptuju neki tuji pes. Bil je ustreljen in živinozdravnik je dognal, da je bil stekel. Nekega, od tega psa ugrinjenega otroka postali so na Dunaj. Živinozdravnik pa je pustil vse pse v Sv. Urbanu postreliti.

Pazite na deco! V Mariboru se je selila družina poštnega uradnika Prosonika. Iz voza padli ste dve težki kišti na 4-letno hčerkko Marijo. Otrok je bil tako hudo ranjen, da je čez pol ure umrl.

Gospodarske.

Letni in živinski seimi na Štajerskem.

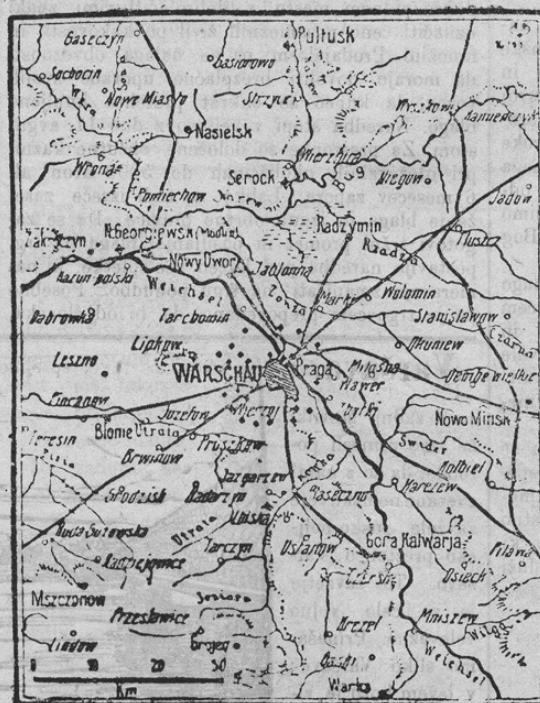
Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejni, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 14. avgusta v Brežicah (svinjski sejem); v Gaalu**, okr. Knittelfeld; na Ptujski gori*, okr. Ptuj.

Dne 15. avgusta v Frauenbergu, Liezen; pri Sv. Trojici, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.

Zemljevid k bojem okoli Varšave.

Prinašamo mali zemljevid, na katerem so označeni kraji, ki so v bojih okoli Varšave važneiji.

Vjet vломilec. V Celovcu so zapri pekovskega pomočnika Valentina Jugovič, ki je izvršil razne tativine. Govori se, da je ta Jugovič izvršil tudi znane vломe v vili ob Vrbskem jezeru. Pri aretaciji se je hudo branil, tako, da so ga morali zvezzanega v zapor odgnati.

Samomor je izvršil u Mariboru služba okrajne bolniške blagajne Jožef Nagel; baje je izvršil neke nerednosti.

Par volov v zastavljalnico. Iz Celovca po-ročajo: Meki kmetič ni mogel na sejmu prodati

Ali si že „Štajerca“ naročil? Ako ne, storil to takoj!

Uredništvo in upravništvo nahajata se v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.

Dne 16. avgusta v Ljubušu*, okr. Maribor; na Ptujski Gori, okr. Ptuj; v Arvežu (sejem v drobnico); v Frohleitenu**; pri Sv. Martinu**, okr. Deutschlandsberg; v Sevnici**; v Vuzenici, okr. Mareupark; pri Sv. Vidu*, okr. Ptuj; v Jagerbergu**, okr. Kirchbach; v Straußu**, okr. Lipnica; v Predingu**, okr. Wildon; pri Sv. Jakobu*, okr. Celje; v Mozirju**, okr. Gornjigrad.

Načela za pametno pašo. Izmed najpotrebejših naredb za doseganje urejene paše je posebno važna razdelitev pašnikov. Ako more živina hoditi ves čas paše po celi površini pašnika, se nikdar ne dosegne popolna korist. V začetku časa paše iščejo živali na celi površini boljšo krmo, so izbirčni, in pohodijo s tem še več. Najbolje je, ako se cela površina razdeli na 3 ali 4 seči. Posamezna seč naj bo tako izmerjena, da imajo živali približno 10 dni krme. Da pa na zadnji seči ne postane kima prestara, je pripomočljivo, to se spomladi poskusiti, morda ob času, ko se popase prva ali druga seč. Ko pride ta del na vrsto za pašo, je že dobrino obratiti. Pozneje košnja ni več potrebna, ker rast ni več tako hitra kakor spomladi in se zatorej ni več batiti, da bi rastljive postale trde. Pašnik brez napajališča je samo polovična uredba. Ako živali ostanejo stalno na pašniku, je voda brezpogojno potrebna. Napajališča je urediti tako, da morejo priti živali vedno do njega. Tudi je urediti zemljo okrog soda ali korita tako, da je veden kolikor mogoče suha; zatorej je tako dobro, ako se na njo nanese gramoz, kamenje in lesene podnice itd. Tudi je skrbeti pri tekoči vodi za zadostni vodotok. Ako je ta tako pomanjkljiv, tedaj nastanejo lahko močvirnata, blatna mesta, katerih se živali kolikor mogoče izogibajo in rajše ne gredo pit. Vsakemu racionalnemu pašniku spada tudi brezpogojno varstvena koliba, aka ostanejo živali stalno na pašniku. Ta bajta je potrebna, da se morejo živali varovati pred veliko dnevnim vročino in ob enem tudi pred mrčesom. Spomladi in jeseni iščejo živali tega varstva po noči. Za čas dežja ne potrebujejo živali nobenega varstva. Vedno se lahko opaža, da gredo ravno med dežjem rade na prostu in se pustijo tamkaj od dežja prati. Dobi se tudi precej gnoja; treba pa je skrbeti za zadostno steljo, da ne nastane v bajti blato. Posameznih, na pašniku stojecih dreves se je kolikor mogoče izogibati, ker so pogostokrat takozvana strelovodna drevesa. Za stanisce živali niso sposobna, kakor tudi ne posamezne skupine dreves, ker živali pred mrčesom vendar niso varovane; tudi gre pri tem mnogo gnoja brez koristi v izgubo. Nadaljnja brezpogojna zahiteva za racionalnega pašnika je ravnanje z gnojenim, ki ga pusti živila na pašniku. Ako se pusti takozvana krvajke ležati, tedaj nastanejo znana gnojna mesta. Tamkaj bujno naraslo travo znamerajo živali dolgo časa. Ena do dveh leti ne popasejo takih mest. Na ta način se izgubi površina; trava se ne izrabiti in gnoj je ravnotako brez koristi. To se lahko zabrani, ako se pomesti po vsaki izmeni pašnika krvajek s kakim orodjem kakor okhrano metlo, z lopato itd. na večjo površino ali nanosi na manjša mesta. Na ta način se odvrne premočno gnojenje. Ako se pa pase močno, in ako je rast precej močna, tedaj se izgubi tudi s pomerjanjem krvajekov še mnogo prostora; živali namreč sploh ne marajo pogojenih površin, dokler najdejo druge. Z gnojnicami polita površja pa popasejo po močnem dežju takoj zopet. Na takih močno pokritih površinah je torej najbolje, ako se po močnem menjavanju pašnikov nabira krvajke, jih odvaja in se spremeni v kompost. Oton Brüder, strokovni učitelj in vodja poizvedovalnega in obveščevalnega zavoda za nasad zelenjave in krompirja pri c. k. namestništvu.

Pri vladajočem gorkem letnem času je pripomočljivo, aka se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opazujemo na da našnji inzerat Lysoform-tvornic.

Zadnji telegrami. (C. k. kor. in brz. urad.)

Zmage na Ruskem.

Avtro-ogrške čete zavzele so trdnjavo Lukow. Sovražnik je bil na raznih krajinah vržen in se umika povsod nazaj. Nemški general pl. Scholtz je vzel 4.950 Rusov, 11 oficirjev in zaplenil 12 strojnih pušk. Nemški letalni stroji metali so uspešno bombe na kolodvor v Bialostoku. Sovražnik je povsod vržen.

* * *

Laško bojišče.

Večji ital. napad na doberdobsko planoto in dva napada pri Zagori bili so pod težkimi izgubami za Italijane odbiti.

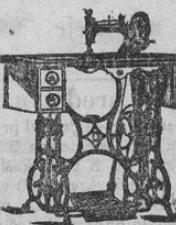
* * *

Vojna na morju.

Naši parniki obstreljevali so uspešno italijanska pristanišča od Malfetta pa do St. Giorgio. Cela vrsta fabrik, viaduktov, kolodvorov itd. bilo je ali uničenih ali težko poškodovanih, tako v Molfetti 4 fabrike in 2 viadukta, v St. Spirito razna skladišča in kolodvor, v Bari semafor, kastel, železnica in 5 fabrik. Mesto Bari je v plamenih. Med italijanskim ljudstvom vlada grozni strah. Naši parniki prišli so popolnoma nepoškodovani nazaj. Sovražni parniki so se poskrili.

Brata Slawitsch

v Ptaju

Priporočljivo in doberdobsko

priporočljiva izvrstna šivalna stroje (Nähmaschinen) po sledeci ceni:	
Singer A ročna mašina K 50-	
Singer A . . . . . K 60-70-	
Dürkopp-Singer K 78-90-	
Dürkopp-Ringschiff za šivije . . . . . K 130-	
Dürkopp-Zentralbobbin za šivije . . . . . K 140-	
Dürkopp-Zentralbobbin za krojace . . . . . K 160-	

Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Obertail, Luxusausstattung . . . . . K 160-180-
Dürkopp-Zylinder-Elastik za šivljarie . . . . . K 160-180-
Minerva A za krojace in šivljarie . . . . . K 120-
Minerva C za krojace in šivljarie . . . . . K 160-
Hove C za krojace in šivljarie . . . . . K 90-
Vakor (Bestandteile) za vnoskovatne stroje. — Najnižje cene so nižje
vakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke ali pošte
Prosimo, da se naj vsak kupcu do nas obrne, ker solidanost
je le tistim zmaga, kateri imajo mašine od nas.
Cenik brezpinske.

Voditeljico podružnice

na deželi, obeh deželnih jezikov in mešane trgovine zmožna, sprejme se takoj proti, dobri plači

Paula Staraschina,
Cirkovce pri Pragerskem.

357

Za vodo neprodorne vozne plahte.

Fabrika za vodo neprotornih štofov August Sattler Söhne, Graz, Landhausgasse v rotožu in nasproti.

Išče se naprej prodajalec in zastopnike. 356

	75.000 ur! Vsi vodni sem prisiljen, 75.000 imit. srebrnih ur z izbornim 36 urnim anker-remontno-kolesjem, tekočim v robinah po smerni ceni prodasti: 1 kos . . . . . K 350 2 kos . . . . . 650 5 kosov . . . . . 1580 4 leta pismena garancija. Izmenjava brez risike dovoljena ali denar nazaj. Razpoložljivet po povzetju. Centrala ur Simon Lustig, Mest-Sandez Štev. 31.
--	---

Kravja dekla

jako pridna, krepka za molzo, se takoj sprejme. Plača do 30 krov. Gračina Freienberg pri Celju, Laibacherstrasse.

358

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo, zvest, pošten in močan, nemščine in slovenščine v govoru i i pisavi zmožen, ter

363

dekla

starejša in poštena, se takoj sprejmeta v trgovini z mešanim blagom Josef Gorinscheg, Mestnj - Podplat, Štajersko.

364

Pege

Dr. A. Rix Kosm. Laboratorium Wien IX, Berggasse 17K. Zaloge so v Mariboru: Lekarna k angelju varuhu, lekarna k Mariji

pomagaj in parfumerija Wolfram v Ljubljani: lekarna k „zlatemu jelenu“, parfumerija A. Kačič v drogeriji „Adria“.

Kdor mi takoj piše, dobri malo škatljico pravih Kola-tablet zastonj!

Rad bi vsakomur, bi ima slabe živce, poskušajo mojega sredstva dopisati. Ono okrepa živce in izboljša s tem toliko zdravje, da se šutti kmalu tako svežega, zdravega in podjetnega, kakor bi se moral po naturi biti. Kola-Dultz obrani poleg tega tudi živce pred slabostjo v bodočnosti. V lastnem interesu vsakega čitalca tega inserata, kateri nima perfektnih živcev, ali kateri postane bitro truden in opesan, ali kdor tripi na glavobol ali počutju spanja, želim, da naj poskuši Kola-Dultz; govor bo temu kmalu kakor mnogo drugih dejal:

Jaz nimam več živcev!

Najboljši živci so tisti, od katerih se najmanj opazi. Kola-Dultz je prijatelj živcev. Prijeten je v rabi in njegov učinek je stalno okrepevanje. Kola-Dultz je absolutno vednoščljivo in se pripomore močem, ženskam ter otrokom. Starost nima pri tem ničesar reči. Je resnični preparat za ojačanje živcev. Kola-Dultz je povsod na nestu, kjer živci pesajo ali bolijo ali se jih na drugi neprjetni način opazi. — Edino je in nedoseženo!

Pišite mi takoj dopisnicu in zahtevajte gratis-posiljavce poskusne škatljice.

362

Učenca

sprejme tako Matij Hočvar, ključavnictvski mojster, Ragoznicna pri Ptaju.

360

Franz Schönleb

tovarna orožja in izdelovalnica finih pušk, Borovje na Koroškem.

Direktnej nakupni vir za moderne lvske puške. Reparature, prenaredbe, strokovnjaka, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnost strila in nova kopita načeneje. 330
Ilustrovani cenik brez stroškov.

330

Učenec

slovenskega in nemškega jezika zmožen, se takoj sprejme v trgovini Alois Preaz, v Rogačcu (Rohitsch). 361

361

Učenec

slovenskega in nemškega jezika zmožen, se takoj sprejme v trgovini špecerijskega blaga Karl Kasper, Ptuj, Herengasse.

362

Priden mož

50 let star, ima nekaj premoženja, želi se ženiti z starejšim dekletem ali vdovo, katera ima obrt, trgovino ali posestvo. Ponudbe pod „Resnica 50“ na upravo tega lista.

363

En sodar

tudi za delo v kleti rabljiv, nadalje en zanesljivi, trezni konjski hlapac in en hlapac se takoj sprejmejo pri Jos. Kravagnu v Ptaju.

364

Trgovski pomočnik

se takoj sprejme pri Johann Toplak, trgovina z mešanim blagom, Juršinci pri Ptaju.

368

Viničar

se sprejme proti dobremu plačilu. Vpraša se v advokaturski pisarni dr. R. Sadnik, Ptuj, ob nedeljah od 9.—10. ure dopoldne.

366

Učenec

nemškega in slovenskega jezika zmožen in z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v trgovini špecerijskega blaga J. Riegelbauer v Ptaju.

367

368

369

370

371

372

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero zamorete zahtevati moj glavni cenik z 4000 podobami, ki vsebuje bogato izbiro potrebnih rabinih in darilnih predmetov ter se posilja vsakomur zastonji in franko. 39

Prva fabrika ur HANNS KONRAD

e. in kr. dvorni lifierant, BRÜX št. 730 (Česko).

Prave nikel-žepne ure K 4-20, 5—. V srebru K 8-40, 9-50, niklasta budilnica K 2-20, ura-kuka vica K 7-85, ura na pendelj K 9—.

Razpošljajte po povzetju, izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Službo išče

jako izvežbani in strokovno izobraženi

ekonom

nemščine in slovenščine v govoru in pisavi zmožen, ki se razume na vse kmeljske masine; kot autodidakat zamore izvrševati elektroinstalacije oz. montaže, je Šofér (z lastnim avtom na 3 kolesa), nadalje tudi mašinist in kurjač. Nastopila lahko takoj. Ponudbe pod „3.999“ na upravo tega lista.

Sprejme se

dve viničarski družini

proti dobrni plači. Vprašanja na F. C. Schwab, špecijska trgovina Ptuj, Hauptplatz „pri zlati krogli“.

352

Mesčanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur

v porabo.

Vsakomur se les hliodi itd., ter po zahtevi takoj razzaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Krepki

341

inteligentni deček

z dobrim šolskim spričevalom in obeh deželnih jezikov zmožen, sprejme se v trgovini z mešanim blagom J. F. Schescherko, Sv. Jurij ob juž. žel.

Ljudska kopelj mestnega

kopaliska v Ptiju.

Cas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprt); ob nedeljih in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjavo K —70

100 lit. domače pijače!

osvežajoče, izvrsta, vzame žej, zamore vsakdo z malimi troški sam napraviti. V zalogi so: ananas, jabolko, grenadine, maline, muškat-hrnške, pfefermine, pomoranče, waldmeister, višnje. Vsa neuspeh izključen. Ta domača pijača se pije lahko poleti bladna, pozimi pa vroča namesto rumu ali žganja. Snovi z namenom navodilom stanejo 4 K 50 h franko po povzetju. Na 5 takih porcij dajem 1 porcoj zastonji. Za ekonomije, tovarne, večje gospodarstva, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker to delavca osveži, ne pa opijani in mu ne odvzame delozmožnosti. 316

Johann Grolich, angleška drožerija, Brno št. 636 (Moravska).

Kava

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vrča K 11—franko po povzetju. 1/2 klgr. veleprima najfinješi čaj K 2-20 oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Tiszbogdan 490.

G
A
N
G
L
I
O
N
A
L

iz najboljših vegetabilij sestavljeni posebej preparirani čaj, se kot domače sredstvo zoper obolenje živcev z uspehom rabi.

Ta čaj pomiri žive, odpravi bolečine, poveča telesno moč in splošno dobročutje, pospešuje prebavo.

Edino pristen se dobi ta čaj pri e. in kr. dvorn. in nadvojvod. komornemu dobavatelju

Julius Bittner

lekarnar

Reichenau, Nižje-Avstrijsko. 194

Ta čaj „Ganglion“ se na vsako pošto pošlje proti vpoljilju 3 kron poštne prosti; pri povzetju se cena zviša za 35 vinarjev.

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva

v Ptiju

izvršuje

več vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (postova)

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsucth) itd.; steklenica 2 K.

Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1-20 K proti kašiji, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin.

— Čaj proti gihu à 80 vin. — Balzam za gih, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine.

Bleiburgski živinski prašek à 120 K. Prašek proti odvajjanju krvi v živalski vodi à K 160 — Izvirni strup za podgane, miši, ščurke à K 1—. Razpošljajte

L. Herbst, apoteka Bleiburg na Korčkem. 49

Zahtevajte

v vseh trgovinah in trafikah

Štajerčeve užigalice

(„Štajerc“-Schweden.)

Tovarne pazite

na zdravje svojih delavcev, kajti gorki poletni meseci olajšajo razširjenje kužnih bolezni. Vseso tega je priporočati vsaki večji fabrik, da si preskrbi pravocasno svojo potrebo na surove Lysoforme za desinfekcijo in desodiranje delavskih prostorov, tabernacij in drugih močno frekventiranih krajev. Surovi Lysoform je jake cen in ni stupren, se zamore torej vsakomur v roke dati.

Za desinfekcijo rok se priporoča Lysoform in Lysoform-milo.

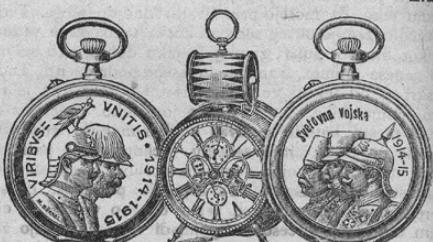
Zanesljiva desinfekcijska moč Lysoform podtrdijo znanstvena raziskovanja inštitutov profesorjev: Löffler, Liebreich, Vas Perlik, Proskauer, de Vesta, Tausch, Vertun, Pfahl, Pfeiffer, Ujhelyi, Perroneit, Loir itd.

Lysoform se dobi z navodilom v vsaki drožeriji in lekarni in pri večjem nakupu tudi direktno pri nas.

Dr. Keleti & Murányi, Čehiščna fabrika Ujpest.

Ura za vojno in birmo 1914—15!

Nikel Jeklo Srebro Zlato

Z dvojnim reliefom: Njeg. Vel. cesar Franc Jožef I. in Viljem II. Viribus unitis 1914 ali pa z novim reliefom treh cesarjev, Viribus unitis 1915 ali kot spomin na svetovno vojsko 1914 za ranjence z gravirjo datuma, v jeklenem ali niklastem ohišju z dobrim anker-kolesem K 5—, z usnjatim narocnikom K 6—, s cennim svecilnikom K 7—, eksstra-plošča K 8—, z radij-svetilnikom K 10—. Pravo srebro K 12—, 14-karatno zlato K 100—. Niklasta ali jeklena zemna budilnica 15—, z radij-svetilnikom 24—. Cene niklaste ure K 8—. Vojna verižica K 1—. Vojna budilnica „tromler“, bobna generalmara, K 6—. 3 leta garancije. Poslej po povzetju

Prva zaloga vojnih ur

Max Böhnel

Dunaj, IV., Margarethenstrasse 27—51.

Originalni fabrični cenik zastonj.

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, rogovo kožo Ria-balzam v 3 dneh brez bolečin s korenino ne odpravi. Cena 1 posodice z garancijskim pismom K 1—, 8 posodice K 2-50. Kemeny, Kaschan (Kassa) I. poštni predel 12/29, Ogrska. 345

Mestna hranilnica v Ptiju

sprejema

do preklica vsako nedeljo in vsak praznik od 9. do 11. ure dopoldne v loge.

Ravnateljstvo.